

FICHEALL le Úna O Boyle

GLUAIS 1 : BÉARLA-GAEILGE GLUAIS 2 : GAEILGE-BÉARLA

Gluais 1: Béarla- Gaeilge

action
active
active piece
attack
 discovered attack
 double attack
bishop
capture
check
 in check
 discovered check
 double check
checkmate
chess
 chess board
 chess piece
 chess player
 chess set
 chess team
counterattack
defence
defence
 I defend
development
diagonal
diagonally
discovered attack
double attack
double pawns
draw
dn passant
en prise
enemy
exchange
fianchetto
file
 half open file
 open file
forced move
fork
gambit
 gambit accepted
 gambit declined
 gambit pawn
good Move
high mobility
illegal move

comhrac
gníomhach
píosa gníomhach
ionsaí
 ionsaí nochta
 ionsaí faoi dhó / ionsaí dúbailte
easpag
gabháil (a.fh., a.br), gabh (br)
sáinn
 í sáinn
 sáinn nochta
 sáinn faoi dhó / sáinn dhúbailte
marbhsháinn
ficheall
 clár fichille
 píosa fichille
 ficheallaí
 foireann fichille
 foireann ficheallaithe
frithionsaí
cosc
cosaint
 cosnaím
forbairt
trasnán / fiarthrasnán (a.fh.) fiarthrasna (aid.)
fiarthrasna / ar fiar
ionsaí nochta
ionsaí faoi dhó / ionsaí dúbailte
ceithearnaigh dhúbailte
cluiche cothrom
en passant
en prise
namhaid
babhtáil
fianchetto
treas
 treas leathoscailte
 treas oscailte
beart éigeantach
gabhal
fiontar
 fiontar glactha
 fiontar diúltaithe
 feithearnach fiontair
sárbheart
soghluaisteacht ard
beart neamhdhleathach

j'adoube
king
king safety
knight
material
material advantage
material gain
material mobility
insufficient material
win material
mobility
limited mobility
move (noun)
move a piece (bverb)
opening
opponent
pawn
pawn structure
pawn weakness
hanging pawn
passed pawn
isolated pawn
promoted pawn
backward pawn
perpetual check
piece
major piece
minor piece
piece mobility
pin
player
queen
queening a pawn
rank
repetition
rook
sacrifice
skewer
stalemate
strategy
tactics
territory
threat of attack
whopping good move!
win
zugzwang
zwischenzug

j'adoube
rí
sábháilteacht an rí
ridire
maoin
buntáiste maoin
méadú maoin
soghluaisteacht maoin
maoin neamhleor
maoin a gnóthú
soghluaisteacht
soghluaisteacht theoranta
beart (a.fh.)
píosa a bhogadh (br.)
oscailt
céile comhraic
ceithearnach
comhcheangal na gceithearnach
laige ceithearnaigh
ceithearnach ar crochadh
ceithearnach slán
ceithearnach aonarach
ceithearnach ardaith
ceithearnach ar gcúl
síorsháinn
píosa
mórfhíosa
mionfhíosa
soghluaisteacht na bpíosaí
teannta
imreoir
banríon (a.fh.), ríonaigh (br)
dul chun banríona
rang
athriocht
caiseal
Íobairt (a.fh.) íobair (br)
sá (a.fh., a.br.), sáigh (br)
leamhsháinn
straitéis
beartaíocht
fearann
bagairt ionsaithe
beart diabhalta!
bua
zugzwang
zwischenzug

Gluais 1: Béarla- Gaeilge

Gluais 2: Gaeilge - Béarla

athriocht
babhtáil
bagairt ionsaithe
banríon (a.fh.), ríonaigh (br)
beart
 beart diabhalta!
 beart éigeantach
 beart neamhdhleathach

beartaíocht
bog (br.)
bua
caiseal
fearann
céile comhraic
rang
ceithearnach
 ceithearnach aonarach
 ceithearnach ardaithe
 ceithearnaigh dhúbailte
 ceithearnach ar crochadh
 ceithearnach ar gcúl
 comhcheangal na gceithearnach
 laige ceithearnaigh
 ceithearnach slán

clár fichille
cluiche cothrom
comhrac
cosaint
cosc
 cosnaím
dul chun banríona
easpag
en passant
en prise
feithearnach fiontair
fianchetto
fiarthrasna / ar fiar
ficheall
 ficheallaí
foireann fichille
foireann fichille / foireann ficheallaithe
clár fichille
fiontar
 fiontar diúltaithe
 fiontar glactha
forbairt
frithionsaí
gabháil (a.fh., a.br), gabh (br)

repetition
exchange
threat of attack
queen
move
 whopping good move!
 forced move
 illegal move
tactics
move (verb)
win
rook
territory
opponent
rank
pawn
 isolated pawn
 promoted pawn
 double pawns
 hanging pawn
 backward pawn
 pawn structure
 pawn weakness
 passed pawn
chess board
draw
action
defence
defence
 I defend
queening a pawn
bishop
dn passant
en prise
gambit pawn
fianchetto
diagonally
chess
 chess player
 chess set
 chess team
 chess board
gambit
 gambit declined
 gambit accepted
development
counterattack
capture

gabhal
gníomhach
imreoir
íobairt (a.fh.) íobair (br)
ionsaí
 ionsaí faoi dhó / ionsaí dúbailte
 ionsaí nochta
j'adoube
leamhsháinn
maoin
 maoin a gnóthú
 maoin neamhleor
 méadú maoin
 buntáiste maoin
marbhsháinn
mionphíosa
mórfhíosa
namhaid
oscailt
píosa
 píosa gníomhach
 mionphíosa
 mórfhíosa
 píosa fichille
 píosa a bhogadh
rí
ridire
sá (a.fh., a.br.), sáigh (br)
sábháilteacht an rí
sáinn
 i sáinn
 sáinn faoi dhó / sáinn dhúbailte
 sáinn nochta
sárbheart
sírsháinn
soghluaisteacht
 soghluaisteacht ard
 soghluaisteacht maoin
 soghluaisteacht na bpíosaí
 soghluaisteacht theoranta
straitéis
teannta
trasnán / fiarthrasnán (a.fh.) fiarthrasna (aid.)
treas
 treas leathoscailte
 treas oscailte
zugzwang
zwischenzug

fork
active
player
sacrifice
attack
 double attack
 discovered attack
j'adoube
stalemate
material
 win material
 insufficient material
 material gain
 material advantage
checkmate
minor piece
major piece
enemy
opening
piece
 active piece
 minor piece
 major piece
 chess piece
 move a piece
king
knight
skewer
king safety
check
 in check
 double check
 discovered check
good Move
perpetual check
mobility
 high mobility
 material mobility
 piece mobility
 limited mobility
strategy
pin
diagonal
file
 half open file
 open file
zugzwang
zwischenzug

Gluais 2: Gaeilge - Béarla

Ficheall i dTeangacha Éagsúla

Gaeilge	Béarla	Ficheall	Ceithearnach	Ridire	Easpag	Caiseal	Banríon	Rí
Béarla	English	chess	pawn	knight	bishop	rook	queen	king
Breatnais	Welsh Gaelic	gwyddbwyll	gwerinwr	marchog	esgob	castell	brenhines	teyrn
Bulgáiris	Bulgarian	sah	peska	kon	ofitser	top	dama	tsar
Catalóinis	Catalan	escacs	peó	cavall	alfil	torre	dama	rei
Cróitis	Croatian	šah	pješak	skakač	lovac	top	dama	kralj
Danmhairgis	Danish	skak	bonde	springer	løber	tårn	dronning	konge
Eastóinis	Estonian	male	soldur	ratsu	oda	vanker	lipp	kuningas
Fionlannais	Finnish	šakki	sotilas	ratsu	lähetti	torni	kuningatar	kuningas
Fraincis	French	échecs	pion	cavalier	fou	tour	dame	roi
Gaeilge	Irish	ficheall	ceitearnach	ridire	easpag	caiseal	banríon	rí
Gaeilge na Gearmáinis	Scots Gaelic	fidchell	ceatharnach	ridir	easbuig	caisteal	banrighinn	righ
Germáinis	German	Schach	Bauer	Springer	Läufer	Turm	Dame	König
Gréigis	Greek	zatriki	pioni	ippotis	trellos	pyrgos	vasilissa	vasilias
Iodáilis	Italian	scacchi	pedone	cavallo	alfiere	torre	donna	re
Ioruais	Norwegian	sjaak	bonde	springer	løper	tårn	dronning	konge
Íoslainnis	Icelandic	skák	peð	riddari	biskup	hrókur	drottning	kóngur
Laidin	Latin	ludus latruncularius	latrunculus	eques	cursor	turris	regina	rex
Laitvis	Latvian	sahs	bandinieks	zirdzis	laidnis	torris	dama	karalis
Liotuáinis	Lithuanian	šachmatai	pėstininkas	žirgas	rikis	bokštas	valdovė	karalius
Luxemburgish	Lucsembuirgis	Schach	Bauer	Päerd	Leefer	Tuerm	Damm	Kinneck
Maori	Maori	whaikingi	kurumetometo	kaiaka	pihopa	pā tūwatawata	kuini	kingi
Ollannais	Dutch	schaken	pion	Paard	Loper	Toren	Dame	Koning
Peirsis	Persian	chatrang	piyada	asp	pil	rukh	farzin	shah
Polannais	Polish	szachy	pionek	Skoczek	Goniec	Wieza	Hetman	Krol
Portaingéilis	Portuguese	xadrez	peao	cavalo	bispo	torre	rainha	rei
Romanais	Romanian	shah	pion	cal	nebun	turn	dama	rege
Rúisis	Russian	schamaty	peshka	kon	slon	ladja	ferz	korol
Seicis	Czech	šachy	pěšec	jezdec	střelec	věž	dáma	král
Slóivéanais	Slovene	sah	kmet	konji	teka	stolp	dama	kral
Slóvaicis	Slovak	sach	pesiak	kol	strelec	veda	dama	sach
Spáinnis	Spanish	ajedrez	peón	caballo	alfil	torre	reina	rey
Sualainnis	Swedish	schack	bonde	springare	löpare	torn	drottning	kung
Téalainnis	Thai	makruk	bia	ma	khon	rua	met	khun
Tuircis	Turkish	satranç	piyon	at	fil	kale	vezir	Şah
Úcráinis	Ukrainian	sahy	pisak	kin	slon	tura	koroleva	korol
Úngáiris	Hungarian	sakk	gyalog	huszár	futó	bástya	vezér	király

Téarmaí Fichille

Capture	<i>Gabháil / Marú</i>	Píosa a mharú agus a tógáil as an cluiche.
Counter Attack	<i>Frithionsaí</i>	Is é frithionsaí ionsaí atá úsáidte ón airm cosaint nuair atá sé faoi ionsaí ón airm an namhad.
Check	<i>Sáinn</i>	Nuair atá an Rí faoi ionsaí díreach ag píosa an namhad.
Checkmate	<i>Marbhsháinn</i>	Mura bhfuil an Rí ábalta éalú as sáinn.
Defend	<i>Cosaint</i>	Aire nó laidearachta a thóg do pháosa in aghaidh ionsaí.
Development	<i>Forbairt</i>	Ag tabhairt píosaí amach ar chearnóga a bhfuil níos fuinní.
Discovered check	<i>Sáinn nochtá</i>	Suíomh ina mbogann píosa amháin chun sáinn a thaispeáin.
Double attack	<i>Ionsaí faoi dhó</i>	Dhá pháosa faoi ionsaí ag an am céanna.
Double check	<i>Sáinn faoi dhó</i>	Suíomh ina bhfuil an Rí i sáinn ó dhá pháosaí ag an am céanna.
En Passant	<i>En Passant</i>	Saghas beart ceithearnaigh gabhála speisialta.
En Prise	<i>En Prise</i>	Deirtear go bhfuil píosa "en prise" nuair atá sé faoi ionsaí agus nach bhfuil sé á chosaint.
Exchange	<i>Babhtáil</i>	Beart ina dtógann an dá thaobh píosaí.
Fianchetto	<i>Fianchetto</i>	Is é an fianchetto patrún ina bhfuil an t-easpag forbartha ar an dara céim agus ar treas an ridire.
File	<i>Treas</i>	Na cearnóga a ritheann suas agus anuas an clár fichille.
Forced Move	<i>Beart éigeantach</i>	Níl aon bheart eile indéanta ach é seo.
Fork	<i>Gabhal</i>	Saghas ionsaí faoi dhó nó bagairt dhúbailte.
Gambit	<i>Fiontar</i>	Oscailt ina bhfuil píosa (ceithearnach, de ghnáth) á ofráil mar íobairt, le tuairim buntáiste a fháil níos déanaí sa chluiche.
Illegal Move	<i>Beart neamhdhleathach</i>	Beart nach bhfuil ceadaithe; ceann a bhriseann rialacha an chluiche.
J'adoube	<i>J'adoube</i>	Deireann daoine é seo nuair is mian leo a rá go bhfuil siad ag socrú píosa i gceart sa chearnóg agus nach bhfuil siad chun é a bhogadh.
Minor Piece	<i>Mionphíosa</i>	Easpag, Ridire (nó uaireanta Ceithearnach).
Major Piece	<i>Mórphíosa</i>	Banríon nó Caiseal.

...Téarmaí Fichille

Open File Opening Passed Pawn	Treas oscailte Oscailt Ceithearnach Slán	Treas nach bhfuil aon cheithearnach inti. Na beartanna i dtús an chluiche. Ceithearnach a bhfuil treas shaor aige agus atá saor ó cheithearnaigh eile ar gach taobh de. Tá sé ag tnuth dul chun banríona.
Protected Passed Pawn Pin	Ceithearnach Slán Cosanta Teannta	Ceithearnach slán le cosaint ceithearnach eile. Tá píosa i dteannta nuair nach bhfuil sé ábalta bogadh gan ceann dá chomh-phiosaí a nochtadh.
Rank Stalemate	Rang Leamhsháinn	Na cearnóga a thiteann trasna an chláir fhichille. Suíomh nach bhfuil duine de na ficheallaithe ábalta bogadh as gan é féin a chur i sáinn. Sin cluiche cothrom.
Zwischenzug	Zwischenzug	Beart beartach a idirshuíonn i malairt no sraith malairt chun suíomh níos fearr a fhail. Gearmánach - beart idir dhá]
Zugzwang	Zugzwang	(Gearmánaí do "foréigean bogadh"). Chiallaínn Zugzwang gur gá le imreoir a sheans a thógáil ionas nár mhaith leis nó leí. Ba mhaith leis / leí háram a rá ach níl sé sin ceadaithe.

Teideal Fichille

Teideal

GM

WGM

IM

WIM

NM

FM

WFM

CM

WCM

i mBéarla

Grandmaster

Woman Grandmaster

International Master

Woman International Master

National Master

FIDE Master

Woman Fide Master

Candidate Master

Woman Candidate Master

i nGaeilge

Ardmháistir

Ardmháistir Mná

Máistir Idirnáisiúnta

Máistir Idirnáisiúnta Mná

Máistir Náisiúnta

Máistir FIDE

Máistir FIDE Mná

Ábhar Máistir

Ábhar Máistir Mná

